
**CONCEPT Verslag digitale vergadering COVM De Peel
3 december 2020**

Aanwezig:

- de heer R.J.H. Burlet	gedeputeerde DMA (voorzitter)
- de heer F. Hebinck	secretaris COVM
- de heer B. Achten	ambtelijk ondersteuning voorzitter
- mevrouw C. Bakker	Ministerie van Defensie
- mevrouw I. Cortenbach	provincie Noord-Brabant
- mevrouw A. Craenmehr	gemeente Boxmeer
- de heer D. Demmers	ministerie van Defensie
- de heer E. van Dijk	vertegenwoordiger omwonenden Someren
- mevrouw F. Dingemans	directeur BMF
- de heer A. Dohmen	provincie Limburg
- de heer R. van Duijn	Ministerie van defensie
- de heer M. van Egmond	Defensie comm. Vliegbasis Volkel
- mevrouw A. Gros	ministerie van Defensie
- de heer P. Hardenbol	defensie staf luchtmacht
- mevrouw G. Horsten	gemeente Bergen
- de heer J. Houba	vertegenwoordiger omwonenden Venray
- de heer W. van der Kooij	Gemeente Venray (vervanger de heer Winants)
- de heer B. Kwast	ministerie van Defensie Den Haag
- mevrouw A. Maas	wethouder gem. Helmond
- de heer H. Mak	burgemeester Deurne
- de heer M. van Ooij	vertegenwoordiger omwonenden Deurne
- de heer J. Teeuwen	vertegenwoordiger omwonenden Bergen
- de heer M. van Veen	burgemeester Gemert-Bakel
- de heer J. Verstraaten	wethouder gemeente Boxmeer

Afwezig:

- de heer L. Winants	gemeente Venray
- de heer F. Kisters	vertegenwoordiger omwonenden (kon niet deelnemen door technische problemen)

1. Welkom door de voorzitter van de COVM De Peel

De voorzitter heet de aanwezigen welkom en licht kort de spelregels van de digitale vergadering toe.

2. Vaststelling agenda en ingekomen stukken

Mevrouw Maas verzoekt om een toegevoegd agendapunt voor de Luchtvaartnota 2020-2050 en de herziening van het luchtruim.

Het punt wordt toegevoegd als agendapunt 3a.

3. Verslag vorige vergadering 13 februari 2020

De heer Houba leest op pagina 2 dat tijdens de vorige vergadering een deelnemerslijst is toegezegd. Deze heeft hij nog niet gezien.

De heer Hebinck wijst erop dat dit punt op de actielijst staat.

Mevrouw Maas verwijst naar pagina 6 waar wordt gesproken over een alternatievenstudie met overwegingen om De Peel te reactiveren waarin Maastricht niet wordt genoemd. Zij vraagt of er voldoende gebruik wordt gemaakt van het oppakken van de zoekfunctie met als doel een efficiëntere samenwerking tussen de vliegvelden.

De heer Kwast zegt dat het alternatievenonderzoek wordt afgerond. In de reactienota die begin 2021 zal uitkomen, zal dit worden gepubliceerd. Maastricht Airport is in de alternatieven bekeken en ook andere opties komen in beeld. Vooral nog is de conclusie dat reactivering van De Peel nodig blijft.

Het verslag wordt vastgesteld.

De actielijst:

130220/1: het huishoudelijk reglement, informatie over de voorlichtingsgroep en een regeling voor de vervanging van leden. Dit staat geagendeerd onder agendapunt 4.

130220/2: actielijst van het verslag toe te voegen. Uitgevoerd.

130220/3: lijst met alle gegevens van de leden voor de leden waarbij de externe lijst wordt beperkt tot naam, functie, organisatie en een centraal telefoonnummer en emailadres. De heer Hebinck heeft verzocht om gegevens van de leden en hun vervangers door te geven. Deze heeft hij nog niet allemaal ontvangen.

130220/4: Brabantse Milieufederatie, mede namens de Limburgse milieufederatie uit te nodigen voor de volgende keer. De secretaris zal dit op zich nemen. Uitgevoerd.

130220/5: klachten jaarlijks of tweejaarlijks worden geagendeerd en besproken. Dit is toegezegd.

130220/6: de COVM een **aantal links sturen met informatie over vlieghoogtes.**

De heer Hardenbol zal deze tijdens de vergadering naar de secretaris sturen. De voorzitter verzoekt om acties zo veel mogelijk voor de vergadering af te ronden.

130220/7: de COVM informeren ten aanzien van planning en tijdlijn. De heer Kwast meldt dat dit is gebeurd. Onder agendapunt 6a zal een toelichting worden gegeven.

130220/8: een aantal stukken wordt aan de secretaris gezonden en op de site geplaatst.

Volgens de heer Houba ontbreekt nog een aantal stukken die hij heeft toegezonden. Hij stelt dat

---

er überhaupt niet veel stukken op de website staan. **De heren Hebinck en Kwast zullen de stukken toevoegen.** De heer Houba verzoekt verder om het concept-verslag binnen enkele weken toe te sturen, zodat hij met zijn achterban kan communiceren. De heer Hebinck wijst erop dat een audiobestand van de vergadering online wordt geplaatst. Het verslag wordt pas in de commissie vastgesteld en is vanaf dat moment definitief.

130220/9: informatie ten aanzien van vergoedingsregeling. Staat geagendeerd onder agendapunt 4e.

130220/10: het **doel van de COVM** zal voor de volgende vergadering worden geagendeerd. De heer Kwast stelt dat dit is besproken, maar per abuis is een verslag hiervan niet rondgestuurd. **Hij zal ervoor zorgen dat het morgen wordt verspreid, zodat het in de volgende vergadering kan worden behandeld.**

a. Luchtvaartnota 2020-2050 en herziening van het luchtruim

Mevrouw Maas memoreert dat de militaire luchtvaart zou worden behandeld in de integrale herziening van het Nederlandse luchtruim. In de Luchtvaartnota staat dat de behoefte aan militaire oefenruimte en de civiele behoefte aan luchtruim in het oosten en zuidoosten de uitbreiding van de bestaande militaire oefengebieden in het noorden de meest kansrijke optie maakt. Hierbij wordt een vergelijking gemaakt met de referentiesituatie, maar het is eigenlijk onduidelijk wat deze referentiesituatie is.

De heer Kwast licht toe dat de Luchtvaartnota in het algemeen van toepassing is op de civiele luchtvaart. Inderdaad bevindt zich op dit moment een grote gereserveerde militaire ruimte boven Zuid-Nederland die door de civiele luchtvaart als een grote hinderpaal wordt gezien. Daarom vindt een herschikking plaats van oefenruimte naar het noorden van het land. Dit betekent dat militaire vliegtuigen in de toekomst minder boven Zuid-Nederland zullen oefenen. In de alternatieven is gekeken naar Eelde, maar de geluidsruimte van Eelde is ongeveer 10% van de geluidsruimte van Volkel waardoor jachtvliegtuigen hier nauwelijks terecht kunnen. Er zal nog uitgebreid worden teruggekomen op de noodzaak van de reactivering De Peel.

Mevrouw Maas vindt het vreemd dat er in Zuid-Nederland zoveel behoefte is aan civiele luchtruimte en dat De Peel hier nog bovenop komt terwijl vervolgens naar het noorden moet worden gevlogen voor de oefeningen. Zij vraagt zich af of in samenwerking met andere vliegvelden niet nogmaals gekeken kan worden gekeken naar andere mogelijkheden.

De heer Kwast stelt dat er zeker nog verder over nagedacht zal worden. Op korte termijn neemt dit echter de noodzaak tot reactivering van De Peel niet weg. De meest logische oplossing zou zijn om jachtvliegtuigen bij te plaatsen in Leeuwarden en Volkel, maar deze optie is op dit moment uitgesloten door eerdere toezeggingen van bewindslieden.

4. Huishoudelijke onderwerpen

a. concept instellingsbeschikking

De heer Kwast licht toe dat er met betrekking tot de verschillende onderwerpen conceptteksten zijn ingediend.

De heer Houba wijst erop dat de "gemeente" Overloon niet bestaat. Bij de opsomming van de andere gemeenten op pagina 1 mist hij de gemeente Asten. Op pagina 2 wordt verwezen naar artikelen van de Wet Luchtvaart die volgens hem niet bestaan of inmiddels zijn vervallen.

De heer Kwast zal de opmerkingen meenemen. Wat betreft de gemeenten weet hij dat de gemeente Asten is uitgenodigd, maar dat deze heeft afgezien van een lidmaatschap gezien de beperkte invloed voor de gemeente.

Het is mevrouw Dingemans opgevallen dat wordt gesproken over de term geluidshinder en niet over de bredere term milieuhygiëne.

De heer Kwast zal kijken naar een bredere formulering.

De heer Houba constateert dat er geen duidelijkheid is over plaatsvervangende leden. Dit zou deel uit moeten maken van het reglement met de voorwaarden waaronder dit mogelijk is. Bij de begroting staat dat er twee leden van defensie in de commissie zitting hebben, maar dit klopt niet met het aantal dat aanwezig is.

De heer Hebinck verwijst naar lid 5 van het huishoudelijk reglement waarin wordt aangegeven dat alle leden zich kunnen laten vervangen door een vaste vervanger. Onder agendapunt 4c staat dit onderwerp geagendeerd en hierbij zou aan de leden zijn verzocht om een vervanger aan te wijzen en deze aan de secretaris door te geven.

De heer Van der Kooij stelt dat de concepttekst van de Instellingsbeschikking is gebaseerd op luchthavens die al operationeel zijn. De vliegbasis De Peel is dit echter nog niet. Derhalve verzoekt hij om alle procedurele aspecten wat betreft de ingebruikname van de vliegbasis te behandelen in de COVM.

De heer Kwast zegt dat de meeste COVM's al lange tijd bestaan en hier is behandeling van hinderrapportages een vast agendapunt. Als deze COVM besluit dat alle procedures worden opgenomen in de Instellingsbeschikking, is dat mogelijk. In het toegezegde verslag met betrekking tot het doel van de COVM komt dit punt echter ook terug. Het zou zijn voorkeur hebben om een "tijdloze" Instellingsbeschikking op te stellen waarin "alle relevante ontwikkelingen rond de luchthaven" worden opgenomen.

De vergadering neemt dit voorstel over.

b. huishoudelijk regelement

De heer Kwast verwijst naar lid 8 over het instellen van een voorlichtingswerkgroep. Deze bestaat uit "de secretaris, de voorlichter van de vliegbasis en de voorlichter van de gemeente XXXX". Hij meent dat de **externe voorlichting van de COVM bij de voorzitter en de secretaris zou moeten liggen en hij stelt voor om dit lid te schrappen.**

De vergadering neemt dit over.

De heer Houba vraagt aandacht voor het bekendmaken van de mogelijkheid tot inspreken bij vergaderingen (lid 15).

De heer Van der Kooij denkt dat de beschrijving in lid 4 over het quorum kan leiden tot de ongewenste situatie dat er zonder quorum afspraken en besluiten kunnen worden gemaakt. **Er zou een periode van twee weken moeten zitten tussen de oorspronkelijke en een nieuwe vergadering.**

De voorzitter constateert dat hiertegen geen bezwaar is.

c. vervanging van leden

De voorzitter herhaalt de oproep van de secretaris dat iedereen de vaste vervanger meldt bij de heer Hebinck.

De heer Van der Kooij kan zich voorstellen dat het aanwijzen van een vaste vervanger voor gemeentelijke deelneming gezien drukke agenda's niet makkelijk is. Hij pleit ervoor dat voorafgaand aan de vergadering wordt vermeld wie de vervanger is.

De heer Hebinck vindt het voor de administratie van vergoedingen wenselijk om een vaste vervanger aan te wijzen. Hij kan zich voorstellen dat dit soms problemen geeft en hiermee zal in voorkomende gevallen soepel worden omgegaan.

d. voorlichtingswerkgroep

De heer Kwast stelt voor om dit onderwerp door te schuiven naar de volgende vergadering als het stuk hierover onder de leden is verspreid. ***Defensie pleit voor een voorlichtingswerkgroep waarin gemeente/provincie voorlichters contact met elkaar en met de voorlichters van defensie hebben.***

De vergadering neemt dit voorstel over.

e. vergoedingen en begroting 2021

De heer Hebinck legt uit dat de begroting via het rijksvastgoedbedrijf loopt. In de stukken is de hoogte van de vergoeding gecommuniceerd en wordt aangegeven voor wie deze van toepassing is. Voor 2021 is hiervoor € 20.000 tot € 25.000 opgenomen in de begroting.

5. Hinderrapportage

De heer Demmers licht de rapportage toe. Het totale aantal meldingen is een cumulatie van het aantal meldingen tot en met oktober 2020. De unieke melders zijn natuurlijke personen die een melding hebben gedaan.

De heer Houba is zich kapot geschrokken van het grote aantal, enerzijds van het grote aantal klachten, anderzijds vanwege de inhoud en de gebruikte bewoordingen daarin. Opvallend is het hoge aantal meldingen op 14 en 15 juli 2020. Naar aanleiding van de klachten op 14 juli had het voor de hand gelegen dat defensie maatregelen zou hebben genomen voor de dag erna. Maar defensie heeft zich hier niets van aangetrokken. Ook zouden gemeentebesturen een waarschuwing hebben kunnen afgeven. Wat gaat defensie in de toekomst doen om dit soort excessen te voorkomen?

De heer Kwast legt uit dat het een probleem is dat Nederland een klein land is waar veel functies naast elkaar en over elkaar heen bestaan. Defensie moet ervoor zorgen dat de vliegers worden getraind. Deels gebeurt dit in het buitenland, maar dit kent ook grenzen voor vliegers en hun naasten en qua kosten. Het ministerie van Binnenlandse Zaken zal binnenkort met een nieuwe aanwijzing komen voor woningbouw, onder andere voor de gemeenten Tilburg en Breda.

Vervolgens wordt toegelicht dat de vliegbewegingen in 2020 niet anders zijn dan in de afgelopen tien jaar. De toename van het aantal klachten is deels te verklaren vanwege het thuiswerken als gevolg van de Covid-maatregelen.

De heer Van der Kooij meldt dat het college van Venray enorm is geschrokken van het grote aantal meldingen. Voor de oefeningen van 7 december a.s. is de communicatie – in ieder geval in de beleving – veel breder geweest dan afgelopen zomer. Het college pleit ervoor om sterk in te blijven zetten op communicatie.

De heer Van Veen heeft ook zorgen, maar wil tegelijkertijd een compliment geven voor de evaluatie waardoor het gevoel bestaat dat er serieus met klachten wordt omgegaan. Hij mist hierbij wel een nadere uiteenzetting over het aantal mensen dat meermaals heeft geklaagd, zodat dit beter geduid kan worden.

Mevrouw Maas vindt het goed dat er hinderrapportages worden gemaakt en zij ondersteunt het pleidooi van voorgaande spreker, maar zij is ook benieuwd wat wordt gedaan met de klachten. Daarnaast neemt zij aan dat er geluidscontouren zijn afgesproken waaraan de luchtmacht is gehouden.

De heer Kwast stelt dat er contouren rond vliegbases bestaan ter bescherming van omwonenden. Defensie heeft enkele jaren geleden de geheimhouding van het aantal vliegbewegingen opgeheven waardoor bij de actieve vliegbases aan het eind van het jaar wordt aangegeven hoeveel er is gevlogen. Wanneer de contouren zijn overschreden, wordt hierbij een verklaring gegeven. De commandant van iedere vliegbasis kan middels een tool al in de loop van het jaar zien of er een overschrijding dreigt en dit voorkomen door maatregelen te nemen.

De heer Hardenbol gaat in op de procedure met betrekking tot het melden van klachten. Er bestaat een registratiesysteem en meldingen worden direct gerapporteerd aan de commandant van de luchtmacht en aan Den Haag. Covid speelt op diverse bases een rol, omdat mensen nu overdag thuis zijn. Ook is zichtbaar dat in de aanloop naar een nieuw (klachten)systeem of het nieuwe Luchthavenbesluit mensen van zich laten horen. In sommige gevallen worden oefeningen gestaakt, maar de heer Hardenbol benadrukt dat er met betrekking tot het aantal vliegbewegingen boven De Peel geen verschil is met afgelopen jaren. Met communicatie wordt geprobeerd mensen te waarschuwen voor wat zij kunnen verwachten.

De voorzitter stelt dat thuiswerken in de toekomst wellicht ook meer de norm wordt en dit zou eventueel meegenomen moeten worden in de hinderervaring.

De heer Houba meent dat defensie het landsbelang boven alles stelt en dat de burger dit maar heeft te accepteren. Defensie heeft echter rekening te houden met burgers en omliggende gebieden.

Het is wel positief dat defensie is begonnen met een bredere communicatie.

6. Voorbereiding luchthaven besluit

a. Planning en tijdlijn

b. reactienota zienswijzen concept notitie reikwijdte en detailniveau

De heer Kwast meldt dat de reactienota naar aanleiding van de zienswijzen in het voorjaar van 2021 wordt gepresenteerd in plaats van in het najaar 2020. Inmiddels is besloten om te

---

beginnen met een vergunning Wet natuurbescherming die nodig is voor het Luchthavenbesluit. Natuuronderzoek in het kader van de aanvraag kan ook dienst doen voor de m.e.r.-rapportage. Een zienswijze in de tweede periode van ter inzagelegging is nodig om het recht te behouden om bezwaar aan te tekenen. Mevrouw Cortenbach heeft er terecht op gewezen dat overheden hiervan uitgesloten zijn op grond van de Crisis- en herstelwet, maar het ministerie van IenW heroverweegt dit wel op dit moment.

De heer Hebinck benoemt een vraag van de heer Van Ooij. Deze stelt dat de klachten alleen vanuit De Peel worden geregistreerd, maar er wordt ook vanuit Volkel gevlogen. Kan een totale belasting per gemeente worden gemaakt?

Mevrouw Cortenbach vraagt wanneer uitsluitel wordt verwacht van de heroverweging van het ministerie. Ook is zij benieuwd naar de termijn waarop duidelijk wordt of de vergunning in het kader van de Wnb wordt verleend.

De heer Kwast weet niet wanneer er **uitsluitel zal zijn over de heroverweging. Hij zal dit na de vergadering informeren**. Via de secretaris zal hij vragen om terugkoppeling naar de commissie te sturen.

Voor de Wnb-vergunning is geen termijn bekend. Deze is uitermate streng en er is juridisch advies gevraagd over de procedure. In de informatienota Gilze-Rijen staat dat niet wordt verwacht dat het Luchthavenbesluit voor De Peel voor 2024 gereed zal zijn.

7. Belevingsvlucht

De heer Kwast deelt mee dat vanwege Corona heel veel oefeningen zijn uitgevallen. De intentie is om in 2021 een belevingsvlucht te organiseren. Gezien de communicatie en organisatie is hier gedegen voorbereidingstijd voor nodig.

Er wordt gevraagd met welk vliegtuig de belevingsvlucht zal worden uitgevoerd.

De heer Kwast antwoordt dat dit een F35 zal zijn. In 2016 heeft een belevingsvlucht boven Leeuwarden en Volkel plaatsgevonden met een F16 en een F35, omdat hier ook een vergelijking speelde. Voor De Peel zal een vergelijking minder relevant zijn.

8. Uitvoeren van een MKBA (maatschappelijke kosten en baten analyse)

De heer Van der Kooij licht toe dat de gemeenteraad een consultatie heeft laten uitvoeren door een expert op het gebied van omgevingseconomie. Deze heeft geoordeeld dat een MKBA voor deze materie een minder optimaal middel zou zijn en dat een KEA (een kosteneffectenanalyse) hiervoor een geschikter instrument zou zijn. De gemeenteraad is nog niet tot een eindconclusie gekomen en de verwachting is dat deze er volgende week zal zijn. Namens Venray verzoekt de heer Van der Kooij defensie om een nader onderzoek – een MKBA dan wel een KEA – waarbij Venray en omliggende gemeenten gezamenlijk met defensie een opdracht formuleren en meedenken over de manier waarop de rapportage wordt opgeleverd.

De heer Kwast wil even afwachten wat de conclusie van de gemeenteraad van Venray is. Defensie heeft hierover geen standpunt voorbereid, maar zal dit verzoek vanuit een positieve grondhouding beoordelen.

De gemeente Boxmeer heeft geïnformeerd naar de motie van de gemeente Gemert-Bakel en de uitvoering daarvan. De motie betrof de wens van de raad om met omliggende gemeenten in

---

overleg te gaan om te komen tot een MKBA. De heer van Veen van Gemert-Bakel geeft aan dat zij zich aansluit bij het verzoek van de gemeente Venray om geen MKBA uit te voeren maar een KEA.

De heer Van der Kooij benadrukt dat de verwachting is dat vanuit Venray een KEA zal worden gevraagd.

Mevrouw Maas neemt de vraag mee terug naar het college van Helmond en komt hier later op terug.

9. Volgende vergadering

De heer Hebinck zegt dat de vier vergaderingen voor 2021 zijn ingepland:

Donderdag 11 maart	15:00 - 17:00 uur
Donderdag 10 juni	15:00 - 17:00 uur
Donderdag 9 september	15:00 - 17:00 uur
Donderdag 2 december	14:00 - 16:00 uur

De voorzitter verzoekt defensie met de betreffende ambtenaren zaken voor te bespreken die zijn geagendeerd voor de vergaderingen.

10. Rondvraag

De voorzitter zal in januari **een gesprek met mevrouw Lemkes, gedeputeerde in Brabant hebben. Terugkoppeling hiervan zal voor de volgende vergadering worden geagendeerd.**

De heer Mak stelt voor dat een aantal vragen vooraf wordt gesteld, zodat de vergadering wat gestroomlijnder kan verlopen.

Aanvullend hierop wordt gepleit voor een **bijeenkomst van de ambtenaren van de betreffende gemeenten voorafgaand aan deze vergadering.**

De voorzitter is het hier van harte mee eens en hij concludeert dat de vergadering de voorstellen ook steunt.

Mevrouw Cortenbach denkt ook dat het zou helpen om in de agenda aan te geven wat het doel is van de agendering van een punt.

Zij hoopt verder dat de **concept-reactienota aansluit op de data van de vergaderingen.**

De voorzitter zegt toe dat hiernaar zal worden gekeken.

Een verzoek is om de **data van de vergaderingen in 2021 zo spoedig (separaat) mogelijk door te sturen.**

De Brabantse Milieufederatie is vertegenwoordigd in deze COVM. Wellicht moet de Limburgse variant ook aanhaken.

Mevrouw Dingemans geeft aan dat zij aanwezig is namens de Limburgse Milieufederatie.

De heer Hebinck heeft inmiddels van een aantal leden een reactie gehad naar aanleiding van zijn vraag over het doorgeven van gegevens met betrekking tot vergoedingen en hij **verzoekt de overige leden ook hun gegevens door te geven en die van hun vervanger.**

De voorzitter sluit de vergadering.